

Plejeplan for Vej 14

*Plejeplan udarbejdet for strandengen ved Vej 14, 4560 Vig.
Efter aftale med Odsherred kommune og Grundejerforeningen for
Vej 14.*

Lavet af
Rikke Jäger Lock
November 2012
Jordbrugsteknologstudiet
Slagelse

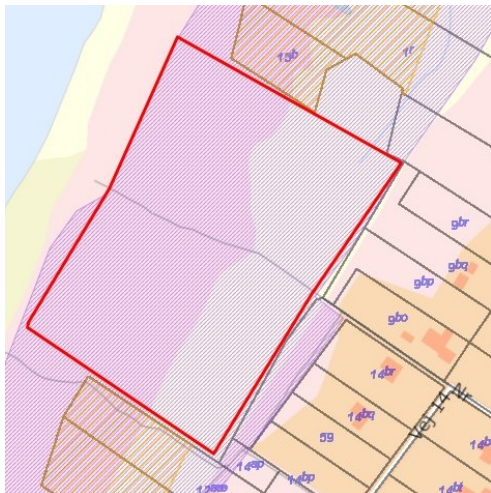
Indhold

Indledning og Baggrund.....	3
Formål.....	3
Eksisterende forhold.....	4
Status	4
Historie	4
Udpegningsgrundlag.....	5
Bevaringsstatus.....	5
Vurderet/beregnet tilstand	5
Projektområdet nu	6
Tagrør	6
Vedplanter	6
Orkidéer	7
Invasive høje urter	7
Rosa rugosa	7
Lysåbent med græs/urter/laver	7
Generelt om områdets tilstand	8
Forslag til Handlinger.....	8
Afgræsning.....	8
Aftaler	8
Græsningstrykket	8
Hvornår foregår afgræsningen	9
Fordele og ulemper ved årstiderne	9
Tiltag til gennemførelse af Plejeplanen	10
Hegn.....	10
Led	10
Klaplåger	10
Info skilte	10
Eksisterende stisystem	11
Ny sti	11
Strøm/vand område	11
Bænk.....	11
Vedligeholdelse	11

Forventede tilstand efter pleje.....	12
Vådområde	12
Rørskoven	12
Strandengen	12
Grønsvær klit	13
Grå klit	13
Friluftslivet.....	13
Hensyn	13
Friluftslivet og offentlighedens adgang.....	13
Lovmæssige/Administrative bindinger.....	14
EU regler	14
Pleje	14
Strandbeskyttelse.....	14
Offentlig adgang	14
Kildehenvisninger	15
Bøger.....	15
Personer	15
Bilag	

Indledning og Baggrund

Området som denne plejeplan er udarbejdet for er kystvegetationen i området mellem sommerhusene og strandbredden i Sejerø Bugten, ud for matriklerne i Grundejerforeningen for Vej 14, 4560 Vig. Dette er vist i

Figur 1. Kort over området. Den røde linie viser projektområdet. Det skraverede lilla område viser fredningen. De brune skraverede områder i matriklerne, syd og nord for området, viser strandbeskyttelseslinien. fra <http://kort.arealinfo.dk/>

Figur 1. Her ses også, at projektområdet holder sig inden for fredningen.

Hele området er en del af Natura 2000 område nr. 154, som også indeholder Habitatområde nr. 135, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 94 samt Ramsarområde nr. 18

I kraft af Natura 2000 udpegningerne er Odsherred kommune forpligtiget¹ til at sørge for at områderne opretholder en såkaldt "gunstig bevaringsstatus" eller forbedrer denne, dvs. at udpegningsgrundlaget ikke ødelægges, forsvinder eller forringes.

I kraft af fredningen kan kommunen udøve pleje af området, uden udgift for ejer og bruger, såfremt det tjener til opnåelsen af fredningens bestemmelser og ikke strider mod disse.

Formål

I Europa Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter, står der at; "... på medlemsstaternes europæiske område forringes naturtyperne til stadighed, og et stigende antal vilde arter er alvorligt truede; eftersom de truede levesteder og arter er en del af Fællesskabets naturarv (...) er det nødvendigt at iværksætte foranstaltninger på fællesskabsplan med henblik på at bevare dem." og "... for at sikre genopretning eller opretholdelse af en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og arter af fællesskabsbetydning bør man udpege særlige bevaringsområder..." og det er derfor at Danmark har oprettet Natura 2000 områder til beskyttelse af disse dyr og planter.

Projektområdet er i "gunstig bevaringsstatus" nu, og derfor vil denne plejeplans formål være at forbedre og fremtidssikre naturtilstanden. Dette gøres ved afgræsning af området med kvæg i en periode af året. Afgræsning med kvæg er en af de mest skånsomme naturplejeforanstaltninger, der kan iværksættes.

Hvis udpegningsgrundlaget for et givent område er en dyreart, skal der iværksættes foranstaltninger som bidrager til at bestanden kan vokse, eller som minimum, at bestanden opretholder status quo. Hvis udpegningsgrundlaget er en naturtype, fx en våd lysåben eng, vil det betyde, at området ikke må drænes, opdyrkes, bebygges m.m. ligeledes skal naturtypen beskyttes mod tilgroning med træer og høje urter, da disse udkonkurrerer og udskygger de lavere vækster karakteristiske for naturtypen.

¹ Jf. Naturbeskyttelsesloven § 19 a og c

Eksisterende forhold

Status

Området er privat ejet af de søværts-liggende matrikler. Dette drejer sig om Matriklerne 14ap, 14ah, 9bp og 9bq. Området er siden 22. marts 1985 fredet, sag nr. 2322/76. Projektområdet ligger i et sommerhusområde under lokalplan 115.06. for Vig Lyng. Sommerhusområdet strækker sig halvt ud i arealet, men denne del er udlagt i henhold til lokalplanen, delområde IB og IIB, som rekreativt området beskyttet af fredningen.

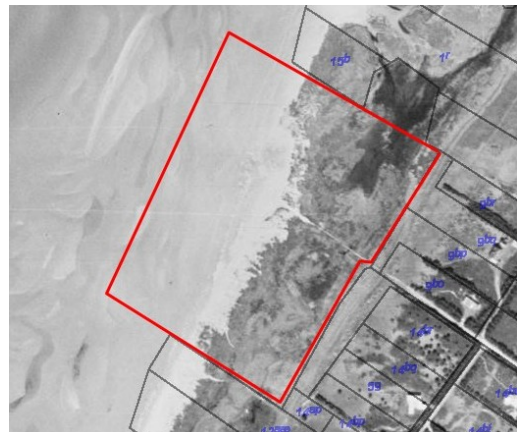
Den østlige halvdel af området er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 som Strandeng, og denne plejeplan giver hermed dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Dele af området ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen. Der kræves dispensation fra naturstyrelsen til anlæg, plantning mv., men sædvanlig hegning mv. med landbrugsformål, herunder naturpleje er undtaget fra kravet.

Hele projektområdet ligger inde for Natura 2000 udpegningen, og denne plejeplan behøver ikke at blive konsekvens vurderet da den er forbundet med forvaltningen af Natura 2000 arealerne. Området er ca. 4 hektar i alt, ca. 240x170 m.

Historie

Strandengen ud for Vej 14 vokser over tid hastigt. For ca. 100 år siden var strandbredden helt oppe ved matriklerne, og inden for de seneste 50 år er strandengen vokset med ca. 100 meter. I dag starter strandbredden ca. 200 meter ude i forhold til de yderste vest-liggende matrikler. Alene inden for de sidste 4 år er kysten vokset ca. 10-20 meter². Geologien og topografien for Sejerøbugten er i konstant forandring ved erosion og tilvækst. Naturtyperne Strandeng, kystlagune og Grå/grøn Klit er stadig i området, som for 50 år siden, men de er blevet bredere og deres afgrænsninger er rykket længere mod vest, i takt med tilvæksten af kysten.

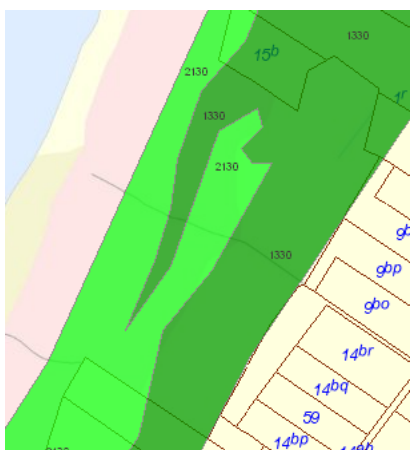
Billede 1. luftfoto fra 1954. den røde firkant er projektområdet. fra kort.arealinfo.dk

² Kort.arealinfo.dk Bl.a. Luftfotos og historiske kort

Udpegningsgrundlag

Udpegningen af Habitatområde 135 indeholder flere naturtyper karakteristiske for kystområder, af disse er naturtyperne 1150 *Kystlaguner og Strandsøer, 1330 Strandenge, 2120 Forstrand og begyndende klitdannelser samt 2130 *Grå/grøn klit³ til stede i området. I udpegningsgrundlaget er også paddearten Stor vandsalamander (*Tritus cristatus*). Vandsalamander lever bl.a. i lysåbne søer og vandhuller. Paddearten Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) og krybdyrarten Markfirben (*Lacerta agilis*) findes også i området. De er ikke i udpegningsgrundlaget for området, men er Bilag IV arter⁴. Derudover fouragerer rådyr, ræve og forskellige fugle området jævnlige

Bevaringsstatus

Figur 2. Kortet viser naturtypernes grænser og tilstand. Den lysegrønne del er 2130 *Grå/grøn klit og den mørkegrønne 1330 Strandeng. De Grønne farver angiver også den gunstige bevaringsstatus for området. Fra prior.dmu.dk

På informationskort over natura 2000 området ses det, at projektområdet indeholder primært 2 naturtyper; 1330 Strandeng og 2130 *Grå/grøn klit, som hver udgør omtrent 95-100 % af deres respektive arealer. Naturtyperne er i deres helhed (og dette omfatter en kysttrækning længere end 4 km) vurderet i Natura 2000 planerne til at være i en "gunstig bevaringsstatus".

Habitatdirektivet beskriver gunstig bevaringsstatus som; "... En naturtypes "bevaringsstatus" anses for "gunstig", når

- det naturlige udbredelsesområde og de arealer, det dækker inden for dette område, er stabile eller i udbredelse, og
- den særlige struktur og de særlige funktioner, der er nødvendige for dets opretholdelse på lang sigt, er til stede og sandsynligvis fortsat vil være det i en overskuelig fremtid, samt når
- bevaringsstatus for de arter, der er karakteristiske for den pågældende naturtype, er gunstig..."

Dette betyder for projektområdet, bl.a. at det er stabilt, er sikret opretholdelse på lang sigt/overskuelig fremtid og at arter karakteristiske for naturtyperne er stabile og/eller i udbredelse.

Vurderet/beregnet tilstand

Udpegningsgrundlaget vurderes enten ugunstig eller gunstig. Gunstig prognose (bevaringsstatus) skal ikke forstås som om, området er i en klimakstilstand der ikke kan blive bedre, men mere at de biologiske, geologiske og hydrologiske forhold for udpegningsgrundlaget er til stede og holdbare på sigt. Habitatområdet er undersøgt, vurderet og beregnet ud fra nogle fastsatte standarder. Disse undersøgelser udgør en naturtilstand, hvor høj og god tilstand er "gunstig bevaringsstatus".

Undersøgelserne har vist, en for området og naturtyperne, høj artsrigdom eller potentiale dertil, men et lavt strukturindhold pga. at vegetationen er domineret af kraftigt voksende plantearter.

³ Naturtyper og arter med "*" angiver at EU prioriterer denne naturtype da den fx er i tilbagegang i EU.

⁴ Bilag IV angiver dyre og plantearter af fællesskabsbetødning, der kræver streng beskyttelse.

Et forvaltningsindeks viser derfor, ud fra den høje artsrigdom og det lave strukturindeks, at der er et akut plejebehov for området, da mange plantearter

karakteristiske for disse lysåbne naturtyper ellers vil forsvinde. For områderne er der også

vurderet hvilket plejebehov der vil have den største positive effekt på naturtyperne, og for dette område er vist, at afgræsning som naturpleje, vil have størst effekt på strandengen og, at bekæmpelse af invasive arter vil have størst effekt på den grå/grønne klit. Rydningen af vedplanter har mindre betydning for området. Egne observationer på projektområdet, der beskrives nærmere i næste afsnit, viser det samme som Natura 2000 planerne. Dog vil græsning også have en stor positiv effekt på kliddelen og ikke kun strandengen. En mindre del af området er nu også præget af vedplanteopvækst og en rydning vil have god effekt her.

Figur 3. Natura 2000 planens måde, at vise betydningen af 2 forskellige plejeindgreb, på de 2 naturtyper i området. Til venstre, bekæmpelsen af invasive arter, og til højre, afgræsning. Farven viser hvor meget det vil påvirke strukturindekset i positiv retning og dermed forbedre naturtilstanden. Som det ses, vil afgræsning have meget stor påvirkning på strandengen og kun moderat påvirkning på klitten. Bekæmpelsen af invasive arter vil have størst effekt på klitten i forhold til strandengen. Fra Prior.dmu.dk

Projektområdet nu

Der er som tidligere nævnt, to primære naturtyper i projektområdet, de kan ses på Figur 2. Oversigt over projektområdet er tegnet ind på Bilag 1, som områder ud fra deres nuværende tilstand/problem. I det følgende beskrives de enkelte områder.

Tagrør

- Dette område er massivt tilvokset med tagrør og er flere steder i den vådeste del en rørskov. Hvor området ikke er groet til med tagrør, er den det i stedet af varierende karakter med tidsler og brændenælder, der hvor jorden ikke er så våd. Tagrør er en naturligt forekommende planteart i kystlaguner og strandsøer, men den dominerer og homogeniserer området på bekostning af lavere strandengsarter og en større artsrigdom, hvorved den lysåbne naturtype trues.

Billede 2. Billede er taget fra det sydøstlige hjørne mod nord. Som det ses er området under kraftig tilgroning med tagrør. Den karakteristiske lysåbne naturtype kan være svær at få øje på. Foto af R.J. Lock

Vedplanter

- Dette er den sydligste del af strandengen der er ved at springe i skov med arter som pil, birk, slåen og gyvel. Vedplanterne er relativt spiringsvillige og vokser hurtigt når der altid er vand og næringsstoffer til rådighed. De udskygger lavere strandengsarter og artsrigdom,

hvorved den lysåbne naturtype trues. I modsætning til tagrør, så er vedplanterne ikke en del af de karakteristiske plantearter for naturtypen.

Orkidéer

- I dette område i en lavning vest for en gammel strandvold findes en mindre bestand af orkidéer, ca. 50 blomstrende individer. Arten blev fundet med visne frøstande og kan først bestemmes tidligst forsommeren 2013. Se billede 3. Alle orkidéarter i Danmark er fredet⁵. Orkidéer er planter som er meget følsomme over for forstyrrelser af forskellig slags fx skygge eller øget næringsstofbelastning. Planterne lever i symbiose med en svampeart i jordbunden og deres livscyklus fra frø til ny spiringsdygtig plante kan tage utrolig mange år, for nogle arter op mod 7 år eller mere. Området er under tilgroning med både tagrør, pil og birk, og dette er en trussel mod bestandens levested og opretholdelse.

Billede 3. Visne frøstande af orkidéer fundet i området.
Foto R.J. Lock

Invasive høje urter

- Den grå/grønne klit er præget af tilgroning med tidsler, brændenælder og høje græsarter, dette område spreder sig ind mod strandengen og grænsen er meget flydende. Tidsler og brændenælder er meget konkurrence stærke planter. Tidsler har meget spiringsdygtige frø og brændenælderne et meget udbredt rodsystem, som i sandet jord nemt breder sig. De høje urter og græsser udkonkurrerer og udskygger de meget sarte og lyskrævende lave urter og græsser karakteristiske for naturtypen.

Rosa rugosa

- Dette område er ved at gro til med rynket rose. De danner ikke et tæt buskads endnu, men de breder sig meget hurtigt både med frø og rods kud. Roser rummer ikke en undervegetation, som fx vedplanteopvæksten i strandengen gør det, og ødelægger dermed i høj grad artsrigdommen for området.

Lysåbent med græs/urter/laver

- Denne del af klitten er i umiddelbar fin stand; her er stor variation mellem lave græsser, lave urter, svampe og forskellige laver. Den har ikke et tæt sammenhængende dække af lave græsser og andelen af andre plantearter, end de tilhørende karplanter, er ret stor, hvilket indikerer en vegetation typisk for den grå klit. På billede 4 ses en lav fundet i netop dette område.

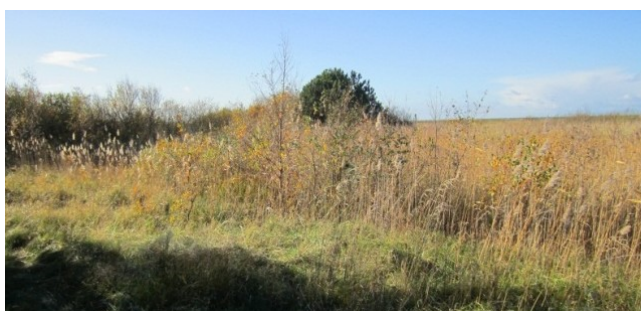

Billede 4. Art af Bægerlav fundet i området. Foto af R.J. Lock

⁵ Fredningen betyder bl.a. at plantearterne ikke må plukkes, graves op eller beskadiges. De må heller ikke fjernes fra deres levested og frø af plantearterne må heller ikke indsamles. Fredningen sikrer dog ikke at voksestedet forsvinder.

Generelt om områdets tilstand

Den manglende pleje af området har medvirket til den kraftige tilgroning med tagrør, vedplanter og invasive urter, men står ikke alene. Hele området er også belastet med luftbåret kvælstof, som især Klitternes vegetation er mere følsom overfor end strandengen er, og derfor er afgræsning også meget vigtig på klitdelen, da det netop holder de invasive urter nede. Luftbåret kvælstof er der tiltag for med nationale handleplaner og kan ikke løses med denne plejeplan. Den negative påvirkning, som manglende pleje og øget kvælstof deponi har på naturtyperne i projektområdet, påvirker også faunaen negativt. Tilgroningen af lysåbne naturtyper, vandhuller og søer fjerner vigtige levesteder for Bilag IV arter som Stor vandsalamander, markfirben og spidssnudet frø, men også mange andre arter der ikke står på Bilag IV listen

Billede 5. Billedet er af det sydlige hjørne, hvor tilgroningen med vedplanter er stor. Matriklen der afgrænser den sydlige del er sprunget i skov og ses i baggrunden. Foto af R.J. Lock

i habitatdirektivet. Når et lysåbent naturområde mister sin variation af både planter og vekslende struktur mister en stor del af faunaen sit livsgrundlag. Fugle og især insekter og helt små dyrearter, som kun langsomt eller slet ikke, kan forcere store afstande, er negativt påvirkede af denne udvikling. Mange insekter lever kun få dage som meget mobile individer og forpupes derefter stationært, de har derfor ekstremt lave chancer for at tilpasse sig eventuelle ændringer i miljøet.

Forslag til Handlinger

Som nævnt i afsnittet "Formål" og i tråd med Natura 2000 planerne, skal plejehandlingen for området bestå af afgræsning med kvæg. I løbet af, og efter, første sæson skal det evalueres og vurderes om det valgte græsningstryk har den ønskede effekt på naturtyperne i området. Dermed vurderes det også om der er behov for yderligere foranstaltninger, som fx rydning af vedplanteopvæksten og roserne.

Afgræsning

Området afgræsses med kvæg af racen Galloway, som vejer mellem 300-500 kilo. De er meget hårdføre, nøjsomme, og tilmed meget rolige og uden interesse for mennesker. For at opnå en brugbar naturpleje med kvæget, er det en forudsætning at noget af kvæget kender vegetationstypen og har lært at spise de plantearter, der findes i disse naturtyper. Ligeledes skal noget af kvæget have lært at spise pil, birk, slåen og rynket rose.

Aftaler

Odsherred kommune sørger som plejemyndighed for at indgå en forpagtningsaftale m.m. med en egnet dyreholder om afgræsning af projektområdet i henhold til plejeplanen. Bindende aftaler udfærdiges af Odsherred kommune.

Græsningstrykket

Græsningstrykket ønskes at have effekt som lavt til moderat græsningstryk, hvilket betyder at der er en del tuedannelse og førne tilbage i området til faunaen, men da dyrene kun går på området i en meget begrænset periode, må det reelle græsningstryk sættes højere for at opnå samme effekt. Et højt græsningstryk vil normalt, over en hel vækstsæson, give en ensartet lav vegetation med ringe tuedannelse

og ingen førne. Dette svarer til ca. 1 dyr pr/ha, altså 4 kvæg i alt, hvilket er passende for opstarten og for kvægets sociale behov.

Skulle det valgte græsningstryk vise sig at gøre skade på udpegningsgrundlaget, ændres græsningstrykket hurtigst muligt. Odsherred Kommune står for tilsynet af dette.

Hvornår foregår afgræsningen

Afgræsningen skal hovedsageligt foregå efter badesæsonen frem til vinteren. Det drejer sig om mellem 10 og 16 uger fra ca. uge 34 til 48. Kvæget er hårdfør nok til at gå ude vinteren over, men på grund af forholdsvis store omkostninger dertil (krav om vand, foder og læskur), i forhold til arealets størrelse, kan dette ikke lade sig gøre.

Tidspunkt for hjemtagning af kvæget vil være baseret på hvornår vinterlignende tilstande indfinder sig i området.

Det anbefales, at kvæget sættes på folden igen i det tidlige forår, når de vinterlignende tilstande er forbi, og tages af igen primo maj. Det vurderes ikke at få større konsekvenser for ynglende fugle så tidligt på året, da de fleste ynglende fuglearter i området yngler omkring midt i maj og fremefter.⁶

Fordele og ulemper ved årstiderne

For kvæget er næringsindholdet i plantedelene i efteråret ikke så højt, som om sommeren. Proteinindholdet i fx tagrør vil på dette tidspunkt af året være faldet fra ca. 18 % til kun ca. 10 %. De saftige næringsrige plantedele er erstattet af visne knap så proteinholdige plantedele, som kvæget er længere tid om at fordøje uden at få fuld nytte af det. Ulempen er her, at visse plantearter, fx tidsel, helt undgås af kvæget, og dermed mindskes den ønskede effekt af naturplejen. Fordelen er dog, at vedplanter græsses hårdere i denne periode, frøspredningen fra vigtige plantearter bibeholdes, plantearter sarte overfor græsning beskyttes, og rugende fugle forstyrres ikke.

Ved afgræsning i foråret hvor vegetationen begynder at vokse igen er nogle af de plantearter, der i efteråret var utiltalende for kvæget, nu mere spiselige. Tagrørene er blødere, saftigere og mere næringsrige for kvæget i de tidlige måneder ved fremspiring og bekæmpelsen af de invasive arter i klitten vil forbedres ved tidlig udbringning af kvæget, da de nye skud på tidsler og brændenælder, men også andre arter, er blødere og foretrækkes. Ulempen ved tidlig udbringning kan være risikoen for at områder slides pga. den megen nedbør i denne tid.

⁶ Buttenschøn, 2007

Tiltag til gennemførelse af Plejeplanen

Før etablering af hegnet skæres vegetationen i linjeføringen helt ned i en ca. 2 meter bræmme med hegning midt i denne. Hvis en enkelt person skal rydde hegnslinjen, gøres det nemmest med en 150 kg fræser med påmonteret fingerklipper. Skulle den køre fast i den våde bund på strandengen, kan den relativt nemt skaffes fri igen. Ellers kan en mindre havetraktor med påmonteret fingerklipper gøre det samme, men den våde bund kan være et besværligt problem. Hvor vedopvæksten er for tykstammet kan problemet løses med fx motorsav.

Tiltagene er skitseret på Bilag 2.

Hegn

- Hegnet etableres så det følger grænser, mål og afstande som på kortbilaget, dog tilrettes den efter faktiske forhold på stedet. Matriklerne i den sydlige og nordlige afgrænsning må ikke overskrides, ligeledes holdes hegningen inden for fredningsgrænserne.
- Hegnslinjen langs med kysten følger den lavning, der er bag den gamle strandvold (den findes ca. 10-12 meter efter bænken) dermed skjules hegnet mest muligt i landskabet.
- Hegningen ind i området langs med hovedstiens betonbro holdes ca. 80 cm fra betonen.
- Hegnet vil være et dobbeltrådet el-hegn, monteret på insul-timber
- Strømtilførslen vil være et mobilt anlæg. Dette foretrækkes af Odsherred kommune da stationære løsninger er dyre i forhold til områdets størrelse.
- Strømtilførslen placeres i det markerede område på kortet.
- Evt. nødvendig fangfold etableres med mobile hegnsdele. Adgang gennem hovedledet ved stranden.

Led

- Det ene led placeres ca. 74 meter inde i området, efter betondækket, der hvor terrænet begynder at stige. Lågen åbner mod øst, så den friholdes af terrænet. Leddet ved kysten placeres i hegnslinjen og åbner mod vest.
- Leddenes bredde skal være stor nok til at trække en båd igennem/køre en traktor igennem.
- Leddene udføres i træ i passende mål og holdes farvefri.

Klaplåger

- Klaplåge etableres i sydsiden af folden, hvor der allerede er en trampesti.
- Klaplågen mod nord, etableres for at styre færdslen og dannelsen af en ny trampesti.
- Lågerne åbner ind i folden, og der placeres en stopstolpe bagved.
- Lågerne udføres i træ og holdes farvefri.

Info skilte

- Skilte placeres som vist på kortet, både ved klaplåger og led og hjørner af folden.
- Skiltene udstyres som minimum med information om.
 - Oversigtskort over hegningen, udgange og stier.
 - Naturplejen, naturtyperne, flora og fauna samt Natura 2000 området.
 - Almindelige færdselsregler og adfærdsregler overfor kvæget.
 - Information om fredningen.
 - Kontaktinformationer.

Eksisterende stisystem

- Den østlige trampesti, der går langs med sommerhusområdet fra syd til nord friholdes fra hegningen.
- Den sydlige trampesti, der går mod stranden, friholdes fra folden.

Ny sti

- Denne sti er ikke i området endnu. Det forventes, at ved opsætning af en låge i det nordlige hegnstykke, at færdslen vil kunne styres denne vej. Det er vigtigt at der er en vis begrænsning i dannelsen af trampestier i området, da det kan medføre unødvendigt slid på vegetationen. Hellere en brugbar sti igennem området parallelt med kysten, end en masse spredt ud over området.

Strøm/vand område

- Her er der mulighed for tilkobling af strøm fra husene, hvis en af ejerne skulle være villig til dette. Ligeledes er der mulighed for aftapning af vand, hvis en af ejerne skulle være villige til dette.
- Odsherred Kommune opstiller vandtrug i passende størrelse og mineralsten i det markerede område.
- Her er rimeligt gode adgangsforhold, hvis vandet skal køres til området.
- Område er ikke valgt for at genere beboere med kvægstøj og udsyn til mindre skønne hegnsdele, men med tanke på mulige løsninger på strøm og vand. Opsyn med folden og dens inventar påhviler ikke husejere, brugere, lejere og gæster af området.

Bænk

- Der er en ældre bænk i området, som kommer til at stå inde i folden. Det kræver dispensation fra strandbeskyttelseslinjen at opstille en bænk. Strandbeskyttelseslinjen varetages af Naturstyrelsen.

Vedligeholdelse

Bræmmen langs med og under hegnet klippes i ca. 1 meters bredde. Dette gøres jævnligt i perioden med kvæget i folden.

Det høstede fjernes fra området. Der må ikke ligge klynger af afklip tilbage som kan skygge og kvæle vegetationen, mindre og spredt afklip må godt forefindes.

Hvert år før udsætning af kvæget, og jævnligt gennem græsningsperioden, udføres der vedligeholdelse og eftersyn af hegn, led og klaplåger. Der må ikke være løse eller afbrækkede spidse dele, som kan forvolde skade på dyr og mennesker.

Forventede tilstand efter pleje

Formålet med plejen er at opretholde og forbedre gunstig bevaringsstatus for naturtyperne og dyrearter i udpegningsgrundlaget, samt for dyrearter og naturtyper i området som ikke er på udpegningsgrundlaget.

Med kvægafgræsning af området, forventes det, at der inden for et par år vil være skabt bedre og mere lysåbne områder. I området i og udenfor hegningen findes der bl.a. blåmunke, blodrød storkenæb, nikkende kobjælde, engelsk græs, gul frøstjerne, men de er ikke velrepræsenteret. Det forventes at de relativt hurtigt vil sprede sig i området, når vegetationen bliver holdt nede.

Områderne som vises på oversigtkortet i Bilag 3 er forventede, tilnærmelsesvise afgrænsninger af naturtyperne for området. Naturtypen 2130 *Grå/grøn klit er her delt op i de to former af klit som den indebærer. Naturtypen 1330 Strandeng indbefatter her også kystlagune/vådområde med en bibeholdt rørskov.

Vådområde

- Dette område er en del af naturtypen 1330 Strandeng og omfatter den vådeste del af denne. Her er der muligheder for, at der vil opstå lysåbne områder med frit vandspejl uden tagrør og dunhammer. Hvor dette sker, kan der være mulighed for at der med tiden vil vokse arter af vandplanter som kransnålalger, vandstjerne og vandaks. Der er allerede i området vandmynte og korsandemad, og disse vil brede sig endnu mere. Bilag IV arterne Stor vandsalamander og Spidssnudet frø vil få bedre livsvilkår hvis der opstod lysåbne områder med frit vandspejl, bl.a. da de og deres yngel har brug for den øgede temperatur i vandet.

Rørskoven

- Tagrørene som før dækkede hele strandengen massivt, vil være begrænset til under det halve areal. Muligheden for rørskov vil være i en bræmme rundt om det vådeste område af strandengen og inde i vådområdet, men på en spredt og grupperet måde, så vådområdet og rørskoven er en integreret del af hinanden.

Strandengen

- Strandengen vil være græsset ned til en lav vegetationshøjde med tuedannelse, totter og førne. Vegetationen vil være græsser og lave urter, som de ovenfor listede. Tagrørene vil blive holdt nede og de fleste steder helt forsvinde. Invasive arter af brændenælde, tidsler og høje græsser kan ikke undgås helt, men de vil i stedet få en gavnlig funktion for faunaen og ikke forekomme i store mængder.
- Området med orkidé bestanden vil kunne brede sig til andre områder af strandengen. Den nu lavere vegetationshøjde vil ikke bremse vindbåret frøspredning som før, og kvægets tråd i området vil bære frø af orkidéer og svampesporer af værtsvampen rundt i området. Konkurrencen om lys vil også være reduceret med lavere vegetation.
- Vedplanteopvæksten i den sydlige del er standset, og de træer, der var i området, er beskadiget, døde eller helt væk.
- Insekter, fugle og smådyr vil få meget gunstige betingelser at leve under, da der nu vil være skabt en varieret struktur i vegetationen, samt en forøget artsdiversitet i plantematerialet.

Grønsvær klit

- Denne klitform opstår efter klitten er blevet stabil og hvis der er nok kalk i sandet til at opretholde en neutral pH-værdi. Dette skyldes økologiske og geologiske forhold.
- Overordnet kan klitten fremstå som frodig og udelukkende græsdækket, men vegetationen er både græs- og urtedække, hvor blotlagt sand ikke forekommer så meget. Denne klitform tilgodeser mange plantearter, som fx Klit-limurt, Nikkende kobjælde, Blodrød storkenæb samt græsser af forskellig art.
- Roserne i området vil enten være græsset og trampet helt væk, det er muligt at en lille klynge vil forblive, men det forventes ikke at kunne brede sig yderligere sig på området.

Grå klit

- Denne klitform opstår, enten når kalken gradvist vaskes ud af den grønne klit, men også på lokaliteter hvor der naturligt er kalkfattigt. PH-værdien er lavere end neutral, ca. 6 eller mindre, hvilket skaber grobund for andre plantearter som mosser, laver og svampe.
- Vegetationen er ikke så dækkende som på den grønne klit, da andelen af karplantearter er lavere, sandet blotlægges nemmere, da rodnettet i vegetationstypen ikke er så massivt. Der vil stadig være lave urter og græsser, som fx blåmunke, gul evighedsblomst og sandskæg.

Friluftslivet

Hensyn

Kvæget er ikke på folden sommeren over pga. hensynet til sommerhusejerne og badegæsterne, som dermed generes mindst muligt/ikke føler sig utrygge ved færdsel i området. Forhåbentlig øger det også opbakningen til projektet blandt de lokale. Det er ikke det mest optimale for naturen og til dels heller ikke for kvæget, men et udtryk for en afvejning af fordele og ulemper, som i sidste ende alligevel gavner naturen mest.

Friluftslivet og offentlighedens adgang

Offentligheden har adgang til projektområdet hele året rundt. Dette er både stadfæstet i fredningsbestemmelserne og i lokalplanen for området. Området bruges primært af husejerne i området. Derudover er der i sommerhalvåret mange turister, også udenlandske, samt badegæster fra oplandet. Området har derfor meget stor rekreativ værdi for et stort antal besøgende.

Hunde holdes i snor jf. lovgivningen. På stranden gælder alm. lovgivning for området, dog anbefales det at der tages hensyn.

I turist og badesæsonen, hvor kvæget ikke er på folden, holdes låger åbne og strømmen kobles fra. Vandtrug fjernes fra folden.

Lovmæssige/Administrative bindinger

EU regler

I Danmark er EU-fuglebeskyttelses- og habitatdirektiv i en række danske love. Det er primært miljømålsloven med tilhørende bekendtgørelse nr. 408 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, og specielt naturbeskyttelseslovens § 19 a-h.

Ifølge bekendtgørelsens § 7 skal der foretages en konsekvensvurdering af planer og projekter, der kan påvirke Natura 2000 området væsentligt. Er projektet direkte forbundet med den nødvendige forvaltning af Natura 2000 området, skal der ikke foretages en konsekvensvurdering. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage en konsekvensvurdering i forbindelse med denne plejeplan.

Pleje

Denne plejeplan forelægges fredningsnævnet til orientering i medfør af bekendtgørelse nr. 1604 om pleje af fredede arealer, om tilsyn og om indberetninger § 1 stk. 1 og 3.

Planen sendes også til Miljøcenter Roskilde, samt de klageberettigede organisationer efter naturbeskyttelsesloven og til sommerhusgrundejerforeningen, som støder op til området.

Strandbeskyttelse

Området ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen. Opsætning af sædvanlige landbrugshegn indenfor strandbeskyttelseslinjen kræver ikke dispensation efter § 15 i naturbeskyttelsesloven.

Offentlig adgang

Offentligheden tillades adgang efter de almindelige regler i bekendtgørelse nr. 1344 om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen. Reglerne i naturbeskyttelseslovens kap. 4 kan tages i brug af hensyn til Natura 2000 området, dvs. at adgangen kan forbydes eller indskrænkes, for at varetage naturens tarv. Det skal dog være offentligheden tilladt at færdes i folden med kvæget.

Kildehenvisninger

Bøger

Buchwald m.fl. 2000, Danske naturtyper. Energi- og miljøstyrelsen

Buttenschøn, Rita Merete. 2007, Græsning og høslæt i naturplejen. Miljøministeriet

Petersen m.fl. 2006, Vegetationsøkologi. Gyldendal

Søgaard m.fl. 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning. Miljøministeriet

Personer

Erich Wederkinch, biolog ved Odsherred kommune

Jens Thomasen, repræsentant for Grundejerforeningen for Vej 14.

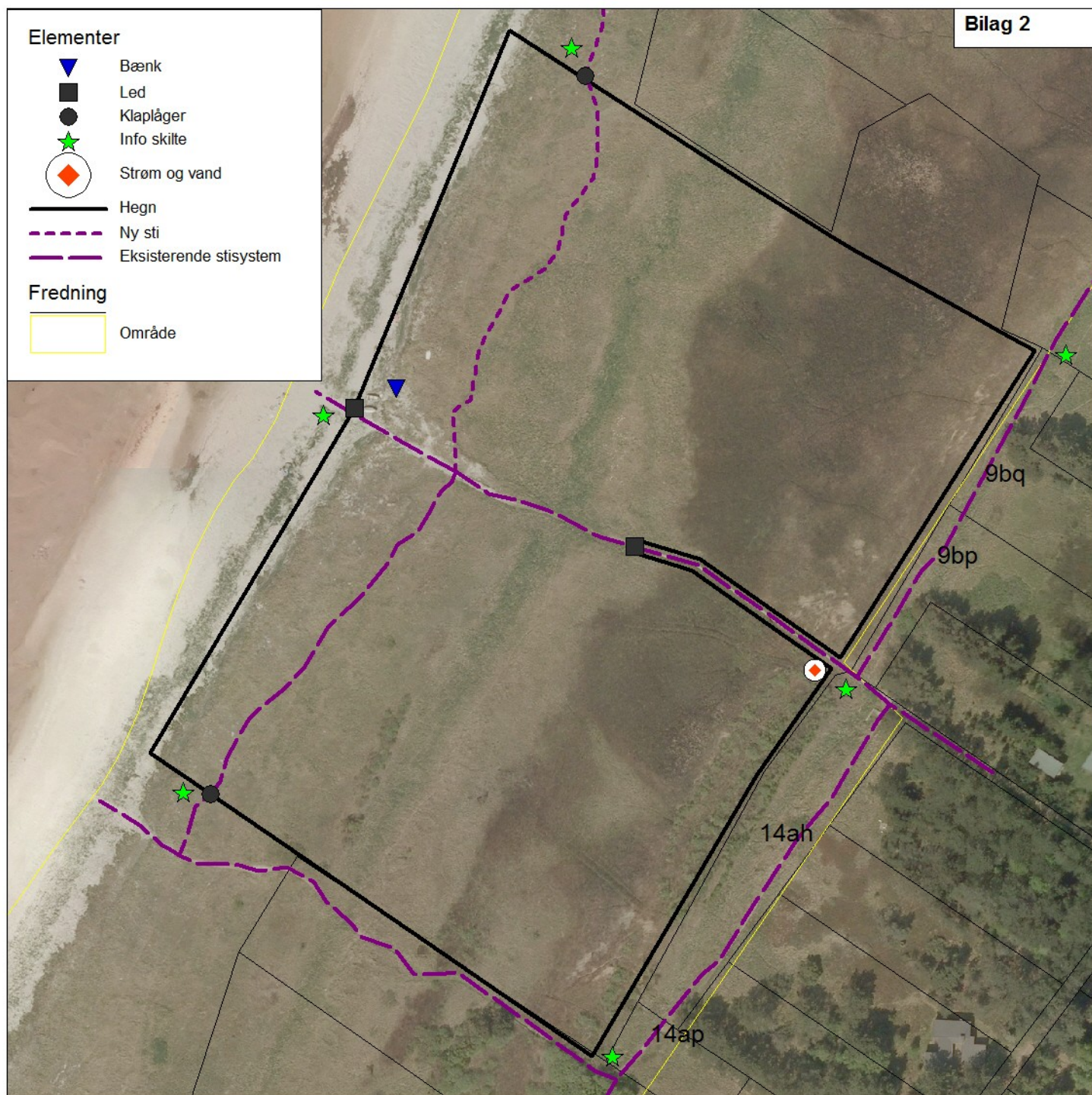
Plejeplan for vej 14

Emne: Området før pleje

Lavet af: Rikke Jäger Lock

Mål: 1: 1700

Dato 19. marts 2013

Plejeplan for vej 14

Emne: Områdets elementer

Lavet af: Rikke Jäger Lock

Mål: 1: 1700

Dato 19. marts 2013

Områder efter pleje

- Vådområde (type 1330)
- Strandeng (type 1330)
- Rørskov (type 1330)
- Grå klit (type 2130)
- Grønssvær klit (type 2130)

Plejeplan for vej 14

Emne: Området efter pleje

Lavet af: Rikke Jäger Lock

Mål: 1: 1700

Dato 19. marts 2013

